שלישים וכש"כ כשנתעברה סוף ניסן די"ל דר' הוספדאי לא ס"ל כהך תנא אלא כשמואל שם דסובר כחסידים הראשונים דיולדת לט' אינה יולדת למקוטעין ולמ"ד דשיפורא גרים אי סבר ג"כ הך דהוה בן ולא הראוי לקרותו אב באמת אינו בן הו"מ אלא בב' חדשים ושליש או שני שלישים:

שם ע"ב בגמרא ואמאי אימא אילונית היא: ה"ה דהוי מצי לאוכיח ג"כ הכי מהא דתניא לעיל (דף כ"ו ע"ב) ומתו גם שניהם עד שיהיו שניהם שוים פי' בני עונשים לפי פי' רש"י וא"ל קרא להכי פשיטא דפטור דלמא אילונית היא ובזה לא שייך התירוץ הש"ס לענין קרבן דהא ומתו גם שניהם בא"א לגבי מיתה כתיב אלא ניחא לי' להביא ראיה ממתניתן ולפי האמת דקבלה עלוי' גם כאן א"ש:

שם בבא עליה אבי': נקט אבי' דוקא דכל קורבות דמצי למשכח בקטנה בלא איבות הם בתו בת בתו בת בנו בת אשתו בת בנה בת בתה וכולהו לאו דשם אב הם:

שם דקבלה עלוי': לפ"ז הא דקמבעי' ליה לעיל (דף ס"ו ע"ב) הבא על הקטנה המאורסה לר"מ מהו לגמרי ממעט לה או מסקילה כו' צריך לפרש דמבעי' לי' היכי דקבלה עלה דאי לא"ה לר"מ פטור לגמרי דהיים דלמא אילונית היא כיון דחיים למיעוטא א"כ אין כאן תיובתא דת"ק כלל:

שם כי הולדה הבן לשרה בתמני אולידה: הקשה מהרש"א דא"כ צ"ע מנ"ל דבז' וד' חדשים אולידו דהא איכא ח' דשיפורא גורם גם הקשה המהרש"א למה נקט אברהם גדול מנחור שנה וכן נחור מהרן ולא ח' חדשים כזמן העבור ומה שהניח שאין דרך להתעבר ולילד בפחות משנה הוא דוחק קצת דהא מצינו דפליגי ב"ש וב"ה במפלת לאחר שמונים וא' אלמא דיכולה להתעבר תיכף ללידתה לכן נ"ל דבאמת שנה דקאמר ל"ד אלא מדרוב שנה הוא לא דק ושנה קרי' לי' ולא היו אלא ח' חדשים דקשיש אברהם מנחור וכן נחור מהרן וא"כ כשהוליד הרן לשרה כשהי' אברהם בן ט' וד' חדשים הי' הרן אז בן ח' וכשנולדה שרה הי' אברהם בן י':

שם אלא מסכה ובצלאל: הא דלא מייתי קרא דבצלאל ברישא היינו משום דדרך הש"ס הכי דבתחלה מייתי אותן שיש להשיב עליהם ואח"כ אותן שאין להשיב אכן לעיל ל"ב למה הקדים הך דבת שבע לקרא דאברהם הכתוב בתורה וי"ל דהוי ניחא לי' לאייתי מבת שבע דהתם הוי ג' שילדו בזה"ז לח' שנים ומהרן אינה ראיה כ"כ דלא הוי אלא ב' אבל מב"ש דהוי ג' וג' פעמים בכ"מ הוי חזקה:

שם ברש"י ד"ה פסלה מן הכהונה. ואינו מיתה לא מיחייבו כגון שלא התרו בהן: הא דלא פי' בקיצור כגון שהיתה שוגגת או אנוסה וכן הוי משמע לכאורה מדנקט פסלה מן הכהונה ואי ברצון למה אשמעינן דוקא לענין כהונה לשמעינן אפילו גבי ישראל ולאוסרה על בעלה משום דהמסוללת בזנה ברצון משמע הך מה שכתבו לא מיחייבו כגון שלא התרו בהן צ"ב דהא הבועל פשיטא דאינו חייב דקטן הוא והינו ב"ע:

שם בתוס' ד"ה דל תרתי שני. ותימה גדולה פי': אכן מלבד קושית התוס' עוד יש לתמוה אפירוש זה דכ' מימי נדות וטהרה דימי טהרה מאן דכר שמי' הא אז מותרת לשמש ורק ז' ימים טמאה לזכר והם כמו נדת דותה ודוחק לומר דימי טהרה דקאמר הם ז' נקיים הא זה נ"ל דין תורה רק גבי זבה וזה לא שכיח ברוב נשים וגם רש"י לא הזכיר כלום מימי זיבה גם ק' לפי פי' זה דהא לקמן גבי בצלאל קאמר ג"כ הכי דל תרתי שני דתלתא עבורה והרי אז עדיין לא נתנה התורה ולא היה דין נדות כלל ולכן נלע"ד דכוונת רש"י הוא כיון דאמרינן בנדה (דף מ' ע"ב) אין אשה מתעברת אלא סמוך לוסתה וגם אית לן דוסתה וסת הוא מל' יום לל' יום וא"כ אין אשה ראויה להתעבר רק מל' יום לל' יום וזה ודאי דוחק לומר דבכל פעם שנעשה א' בן ח' אשתו היתה סמוך לוסתה שהיתה ראויה להתעבר מיד ולכן צריכין אנחנו חדש לתלות דהיינו אם גם היתה אשתו בתחלת נדה אז שלא היתה ראויה להתעבר עד כלות חדש שלם דהיינו ימי נדה וטהרה עד סמוך לנדה אחרת מ"מ שפיר משכחת שהי' נולד לו ולד עכ"פ ח' חדשים אחר כלות לו ח' שנים והיינו מש"כ רש"י חדש של ימי נדות וטהרה וזה שייך בכל זמן גם קודם שנתנה התורה. א"ע ראיתי ברש"י יבמות (דף ס"ד ע"ב) דכתב רש"י בפי' כוונתו כזה ע"ש והוא נלע"ד הנכון ביישוב קושית התוס' ומתורצים קושית התוס' הנ"ל. ועוד יש לפרש הך וטהרה משום דאיכא חד מ"ד שם דסמוך לטבילה דהיינו סמוך לטהרה נתעברה וזה ג"כ מחדש לחדש אחר שפסקה מנדתה ופי' רש"י אליבא הכ' מ"ד וגם גבי בצלאל שייך זה הך דלא הי' טבילה אז דהכל תלוי בפסיקה מנדה דהא ילדו גם אז:

שם בא"ד. לכך נראה: לולא פי' רש"י ותוס' זה היה נלפענ"ד לפרש בפשטות דלכאורה קשה מדיין אנ"ש דילן כיון דלעיל אמרינן דרוב נשים לט' יולדות ואלימא טעם זה שאפילו להחמיר ולדון דנ"פ אמרינן כן א"כ בודאי הי' לנו לומר הכא דהני ג"כ לט' ילדו והיו מולידים בני ח' פחות חודש ולכן נ"ל דבאמת סבר הכי רק כדי להמציא החשבון רצה לומר כמ"ד שיפורא גרים בנדה (דף ל"ח ע"א) ולדידיה משכחת יולדת לט' בז' חדשים ושני ימים כגון נתעברה סוף אדר וילדה תחלת מרחשון או לח' חדשים כגון נתעברה באמצע אדר וילדה באמצע מרחשון או לט' חדשים כגון נתעברה תחלת אדר וילדה סוף מרחשון ולכן נקטינן מסתמא האמצע בין שניהם כי זה ודאי שכיח יותר מתחלה וסוף ובאמת נקטינן אליבא דמ"ד דיולדת לט':

שם בד"ה אלא דרך חכמתן. וקרא קחשיב שם וחם ויפת: וא"ל דלמא חם הי' גדול מיפת וחשיב חם ויפת דרך גדולתן כיון דליכא הפרש כולי האי בחכמתן דהא קאמרינן לקמן יפת הגדול שבאחיו היה ואכתי קשה אליבא דהך מ"ד ולכן הנכון מה שפי' הרמב"ן בפ' נח דבאמת יפת הגדול ושם השני וחם הקטן כדכתיב בקרא ולכן כדחשיב בה בריתא מפני חכמתן חשיב חם אחריו שהי' אחריו באמת וא"כ חשיב יפת הנשאר עוד לו לחשוב:

שם דף ע' ע"א במתניתן ומעשר שני והקדש שלא נפדו: א"ל מאי קמ"ל בזה ניק דלפי מאי דתנן לקמן במתניתן אינו חייב עד שיגנוב משל אביו והני לאו של אביו הם דמ"ש ממון גבוה הוא כדאמרינן ריש מס' מעשר שני וגם הקדש לאו ממון אביו הוא די"ל כיון דטעמא דיגנוב משל אביו דוקא ולא משל אחרים הוא משום דשכיח לו ממשיך טפי וזה שייך גם במ"ש והקדש גם א"כ הכא דקתני מ"ש שלא נפדה וזה איירי ע"כ שגנב הממון וקנה בו מ"ש זה דהא בענין אחר אינו חייב וכמו שפי' רש"י לקמן (ע"ב) וא"כ איך קונה המ"ש הא (ריש מס' מ"ש) תנן מ"ש אין מוכרין אותו די"ל דאיירי בעברו ומכרו לו גם צ"ל דמאי דקתני אכל טבל כו' קאי איין דוקא ונקט אכל משום דשתיה בכלל אכילה לכן ניחא ליה למינקט אכל שהוא לישנא דרישא:

שם בגמרא ויין עד ארבעים יום: היינו משום דעד ארבעים יום לא מקרי יין כמו שפירש רש"י בברכות (דף כ"ז ע"א) והראב"ד ריש פ"ו דעדיות פי' משום דמאז משתכר וא"כ הכא מאז ממשיך בתריה והרמב"ם פ"ז מה'

ממרים